

Achtergrondinformatie bij het Europees burgerinitiatief: water en sanitaire voorzieningen zijn een mensenrecht!

Geschiedenis

De Europese Federatie van vakbonden in de publieke sector (EPSU) besloot tijdens haar congres in 2009 het initiatief te nemen om één miljoen handtekeningen te verzamelen voor water als mensenrecht. Dit hield onder meer in: het mobiliseren van arbeiders en burgers om dit recht te steunen, tegen de negatieve effecten van liberalisatie en tegen het economisch beleid gericht op concurrentie dat de boventoon voert binnen de Europese Commissie. De Europese Commissie stelde de regels voor een dergelijk Europees burgerinitiatief uiteindelijk vast in maart 2011. Voor meer informatie over de regelgeving, zie: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=nl>.

De Verenigde Naties (VN) hebben het universele mensenrecht op water en sanitaire voorzieningen erkend. Op 28 juli 2010, middels resolutie 64/292, erkende de Algemene Vergadering van de VN expliciet het mensenrecht op water en sanitaire voorzieningen en bevestigde zij dat schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen sleutelfactoren zijn bij de verwezenlijking van alle mensenrechten. De resolutie roept landen en internationale organisaties op om financiële middelen beschikbaar te stellen, om ondersteuning te bieden bij de capaciteitsontwikkeling en de overdracht van technologie met het doel om te voorzien in veilig, schoon, toegankelijk en betaalbaar drinkwater en sanitaire voorzieningen voor iedereen.

Alle burgers hebben behoefte aan drinkwater en een veilig stelsel van sanitaire voorzieningen. De VN hebben dit universele recht op water en sanitaire voorzieningen erkend, maar toch kunnen veel mensen nog niet genieten van dit recht. Dit recht moet worden geïmplementeerd in de EU.

Wat we willen

1. Gegarandeerde watervoorzieningen en sanitaire voorzieningen voor iedereen in de EU. Wij geloven dat de EU het mensenrecht op water moet implementeren voor zover water en sanitaire diensten onderwerp van Europese regelgeving zijn (als een dienst in het algemene belang). De EU moet de nationale implementatie van dit mensenrecht bevorderen door bindende doelstellingen voor alle lidstaten te bepalen om volledige dekking te bereiken.
2. Mensenrechten boven marktbelangen: geen liberalisering van waterdiensten. Wij willen dat de EU haar manier van denken verandert: van haar huidige focus op concurrentie en 'de markt', naar een focus op publieke dienstverlening en mensenrechten. Water is een natuurlijke hulpbron die beperkt beschikbaar is en een publiek goed dat fundamenteel is voor leven en gezondheid. Het is een 'natuurlijk' monopolie waar geen interne marktregels op van toepassing mogen zijn.

Achtergrondinformatie bij
het Europees burgerinitiatief:
water en sanitaire voorzieningen zijn een mensenrecht!

3. Wereldwijde en universele toegang tot water en sanitaire voorzieningen voor iedereen. Wij geloven dat de EU zich meer moet inspannen opdat water en sanitaire voorzieningen door iedereen genoten kunnen worden. De EU moet doelstellingen formuleren en het bereiken van wereldwijde/universele toegang tot water en sanitaire voorzieningen tot onderdeel van haar ontwikkelingsbeleid maken. Hiermee zal de EU actief bevorderen dat er wereldwijd kan worden genoten van het recht op water en sanitaire voorzieningen.

Om deze voorstellen op tafel te krijgen moeten we één miljoen handtekeningen verzamelen in de EU-27. Daarvoor hebben we één jaar de tijd. Handtekeningen kunnen zowel online op www.right2water.eu als op papier worden gezet. Dit kan sinds 1 september 2012. Hiervoor organiseren we in alle landen virtueel en 'live' activiteiten.

Support

Wij beschikken over een breed draagvlak van ondersteuning in NGO's, bijv. milieuorganisaties, sociale organisaties en vrouwenorganisaties die affiniteit hebben met 'Water'. We blijven zoeken naar verdere verbreding van het draagvlak voor deze campagne en zullen ook naar brede politieke steun zoeken alsmede naar bekende 'publieke personen' om ambassadeurs voor onze campagne te worden.

Kort overzicht van het proces dat organisatoren moeten volgen om een EBI aan te bieden.

- a) Het doel van het initiatief moet binnen de bevoegdheid van de Europese Commissie liggen om wetsvoorstellen te doen die onder de Verdragen vallen en mag niet overduidelijk onredelijk zijn of tegen de waarden van de Unie ingaan.
- b) De organisatoren moeten een burgercomité vormen van minstens zeven leden uit zeven verschillende lidstaten.
- c) Er moet een significant aantal handtekeningen worden verzameld in minstens zeven lidstaten. Voor elk land is dit aantal gelijk aan het aantal zetels in het Europees Parlement vermenigvuldigd met 750.
- f) Het is mogelijk om zowel online als op papier handtekeningen te verzamelen. Organisatoren krijgen te maken met afwijkende procedures per land met betrekking tot de verificatie van de handtekeningen. Van de 27 lidstaten eisen 18 landen een ID- of paspoortnummer bij de handtekening en 9 landen niet.
- h) De organisatoren van burgerinitiatieven en de overheden zijn gehouden aan regels met betrekking tot de bescherming van gegevens om zeker te stellen dat persoonsgegevens uitsluitend worden verzameld voor het doeleinde van het initiatief, en om geen enkele andere reden, en dat deze daarna worden vernietigd.

De wetgeving geeft burgers GEEN authentiek recht op het indienen van wetsvoorstellen aangezien het initiatief niet bindend is voor de Commissie. Zelfs wanneer een EBI het vereiste aantal handtekeningen krijgt en voldoet aan alle regels, kan de Commissie nog steeds besluiten om het initiatief te verwerpen. Het EBI moet worden beschouwd als dat wat het is: een instrument om een onderwerp op de agenda te krijgen dat burgers in staat stelt om niet alleen de aandacht van de Commissie, maar ook die van de media en het algemene publiek te vestigen op een bepaald thema en om hier een breed Europees debat over te initiëren.